

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KBO/2005/86

BETREFT: Basisonderwijs: Kosten logopedie bij dyscalculie.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 17.01.2005

1.2 Verzoeker

ouders van een leerling

1.3 CZB

- Ontvangst van de vraag op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 17 januari 2005.
- Verzoeker werd per brief van 18 januari 2005 geïnformeerd over de zittingsdag.
- De desbetreffende school werd door de ouders niet medegedeeld.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

De betreffende leerling zit in het tweede leerjaar. In oktober 2004 werden de ouders door de leerkracht en de directie uitgenodigd om over zijn schoolse vorderingen te spreken. Hieruit bleek dat hij een rekenprobleem had dat hij tot hiertoe nog kon overbruggen.

Met de toestemming van de ouders werd de leerling door een logopediste geëvalueerd, waardoor het probleem effectief werd bevestigd.

Met hun toestemming gaf een logopediste 10 sessies logopedie tijdens de middagpauze aan hun zoon in de schoollokalen.

Er wordt voorzien om ditzelfde ritme aan te houden (2 keer per week) en in maart opnieuw te evalueren.

De logopediste meldde dat ze het RIZIV tarief hanteerde. Volgens de logopediste is een beperkte tussenkomst van de mutualiteit mogelijk, maar niet zo vanzelfsprekend. Intussen ontvingen de ouders een eerste onkostennota van de logopediste.

De ouders zijn tevreden met de snelle diagnose van de school en het feit dat hun zoon nu slechts de bewerkingen tot 20 (leerstof eerste leerjaar) dient te remediëren. De ouders hebben

wel hun twijfels of deze actie vanuit de school zo vlot zou gekomen zijn indien zij zelf deze kosten diende te dragen.

Ter informatie melden de ouders dat zij niet in het bezit gesteld werden van een lijst met de kosten die de school hen indicatief zal aanrekenen.

De ouders zijn van plan de prestaties van de logopediste te halveren teneinde hun zoon te laten verder helpen en het voor hen toch financieel minder zwaar te maken.

Dienen de ouders de onkostennota ten laste te nemen?

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

14 februari 2005, 13u.

3.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Nele Willems, Raf Verstegen, Ann Beckers.

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Geen.

4. ADVIES VAN DE COMMISSIE

4.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Art. 27

§ 1. In de door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen bijdragen worden gevraagd voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

§ 3. Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen de schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

4.4 Advies

Internationale verdragen, de Grondwet en het decreet basisonderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerd basisonderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Verder kunnen geen bijdragen gevraagd worden voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

Het principe van kosteloos onderwijs betekent niet dat aan de ouders geen bijdrage mag worden gevraagd maar betekent wel dat er geen inschrijvingsgeld gevraagd mag worden. Ouders moeten niet betalen voor datgene wat noodzakelijk is voor het realiseren van de eindtermen of het nastreven van de ontwikkelingsdoelen.

Een school kan onderwijsactiviteiten organiseren die niet noodzakelijk zijn in het kader van eindtermen en ontwikkelingsdoelen of van het eigen leerplan. Dit kan zowel binnen als buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen. Scholen organiseren buiten onderwijs ook dienstverlening, zoals bijvoorbeeld reftertoezicht. Hiervoor geldt het principe van de kosteloosheid van het basisonderwijs niet. Het gaat om een afzonderlijke dienstverlening die niet verplicht is en waarvoor een bijdrage aan de ouders kan worden gevraagd.

De school kan eigen doelstellingen toevoegen aan het decretaal bepaalde minimum. Inzoverre deze toevoegingen verplicht zijn (noodzakelijk) moeten die ook gratis zijn. Er kan enkel een bijdrage gevraagd worden voor wat niet verplicht is.

De regelgeving voorziet wel dat de omvang van de bijdrage ter sprake komt in het participatieproces en dat er afwijkingen zijn voor de minder gegoede ouders. De vergelijking tussen gemaakte kosten en gevraagde bijdrage dient in eerste instantie te gebeuren in de participatieorganen. Het schoolbestuur dient daarna bij de inschrijving via het schoolreglement alle ouders duidelijk en precies op de hoogte te brengen van de verschillende soorten bijdragen.

De Commissie is wel van oordeel dat in het kader van een afzonderlijke dienstverlening de school geen willekeurige bijdragen mag vragen. Het aanrekenen van kosten in de bijdrage dient reëel te zijn: enerzijds in overeenstemming met de door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds kosten voor goederen of diensten waarvan de betrokken leerling gebruik heeft gemaakt.

Vroegere adviezen

De Commissie bevestigt haar standpunt zoals uiteengezet in de adviezen van 3 februari 2003 (CZB/V/GZ/2003/8), 2 juni 2003 (CZB/ V/KBO/2003/17) en 5 april 2004 (CZB/V/KBO/2004/47).

Lessen in het normale of aanvullende lesprogramma met als specifiek doel leerachterstanden bij kinderen van de school weg te werken, zijn onderwijsgebonden activiteiten die noodzakelijk zijn om de eindtermen te realiseren. Het beginsel van kosteloos onderwijs houdt in dat hiervoor in het basisonderwijs geen bijdrage kan gevraagd worden aan de ouders.

Zorgbegeleiding

De Commissie wijst ook op de introductie door de onderwijsregelgeving met ingang van 1 september 2003 van de zorgbegeleiding (o.a. logopedie) in het basisonderwijs. De onderwijsoverheid heeft de basisscholen door bijkomende ambten inzake zorg voor leerlingen te leveren, bepaalde mogelijkheden geboden om zorg en onderwijs te laten verlopen onder onderwijsvoorwaarden. Ook de subsidie naar werkingsbudget toe is de laatste jaren toegenomen. De directie beschikt nu over ruime mogelijkheden op school om zorg voor leren en opvoeden met onderwijspersoneel te realiseren.

Onderwijsorganisatie

De regelgeving inzake kwaliteitsdoelstellingen in het onderwijs houdt in dat de ontwikkelingsdoelen moeten worden nagestreefd en de eindtermen bereikt. De scholen met het normale lesprogramma en eventuele bijkomende lessen inspanningen leveren zodat zoveel mogelijk kinderen de doelstellingen halen op het einde van het kleuter- of lager onderwijs, rekening houdende met het startniveau van de leerling en de context van de school.

Dat houdt evenwel niet in dat de school iedere mogelijke stoornis inzake gezondheid, groei en ontwikkeling van elke leerling moet kunnen opvangen in het schoolverband. Zo voorziet het decreet gelijke onderwijskansen in de mogelijkheid van een doorverwijzing van een school voor gewoon onderwijs naar het buitengewoon onderwijs "wanneer de draagkracht van de school onvoldoende is om tegemoet te komen aan de specifieke noden van de leerling inzake onderwijs, therapie, verzorging" (decreet van 28 juni 2002). Maar ook binnen het gewoon onderwijs kunnen die stoornissen zich voordoen en die niet met de normale van de school te verwachten inzet te remediëren zijn.

In het bijzonder het centrum voor leerlingenbegeleiding heeft een belangrijke opdracht binnen het domein van de gezondheidszorg voor leerlingen. Het centrum neemt initiatieven om de gezondheid, groei en ontwikkeling van de leerlingen te bevorderen, te bewaken en te behouden. Dit impliceert naast de multidisciplinaire werking, dat het centrum systematisch en vroegtijdig stoornissen opspoorde op het vlak van gezondheid, groei en ontwikkeling zodat de leerling of de ouders tijdig die stoornissen kunnen laten behandelen. Het is niet aan artsen en de verpleegkundigen van het centrum en aan de school om medische of paramedische behandelingen door te voeren of voorschriften te maken. Het centrum kan wel een medisch onderzoek uitvoeren op vraag van de ouders (decreet van 1 december 1998).

Het gratis karakter van het normale lesprogramma en de bijkomende lessen van de school geldt niet voor medische of paramedische behandelingen van stoornissen inzake gezondheid, groei en ontwikkeling die voor een bepaalde leerling wenselijk of noodzakelijk zijn. In principe worden tekorten met medische gronden los van het normale of aanvullende

lesprogramma buiten de school aangepakt door de ouders met een behandeling en een zorgverstrekker van hun eigen keuze.

Dat om praktische redenen de medische of paramedische behandeling in de school wordt opgevolgd, houdt niet in dat er sprake is van kosteloosheid of afstand van de vrije keuze van zorg.

Op basis van het ingediende dossier stelt de Commissie vast dat het gaat om een tekort met medische gronden die door de ouders moet behandeld worden.

De Commissie stelt wel vast dat de betrokken school blijkbaar onduidelijk is geweest in haar informatie. De directie, het personeel of het centrum voor leerlingenbegeleiding dienen de ouders wel vooraf duidelijk te informeren dat een medische of paramedische behandeling van stoornissen inzake gezondheid, groei en ontwikkeling ten hunnen laste valt. Om de deelname aan het normale lesprogramma zoveel mogelijk intact te houden kan de school op vrijwillige basis autonoom beslissen om bij leerlingen met medische of paramedische behandeling, praktische ondersteuning (klasafwezigheid, lokalen, kostprijs) aan te bieden en zich flexibel op te stellen.

De Commissie komt tot het volgende advies:

Een schoolbestuur of aanverwante organisatie kan tijdens of buiten de lestijden en in de schoolgebouwen geen bijdrage voor onderwijsactiviteiten van het normale of aanvullende lesprogramma ten laste leggen van de ouders.

Medische of paramedische behandeling van stoornissen bij leerlingen worden in principe behandeld buiten de school op kosten van en volgens de keuze van de ouders. De school kan op vrijwillige basis praktische ondersteuning bieden. De ouders blijven volledig vrij in de keuze van behandeling en van zorgverstrekker.

Het is de opdracht van de directie, het personeel of het centrum voor leerlingenbegeleiding om de ouders vooraf duidelijk te informeren over het onderscheid tussen het normale en aanvullende lesprogramma en de medische of paramedische behandelingen.

Op basis van de medegedeelde gegevens van de vragende partij gaat de Commissie ervan uit dat de school in het voorliggende geval al hetgeen inzake onderwijs en zorg in haar mogelijkheden en verantwoordelijkheid (lesprogramma, bijlessen, zorg) ligt, gratis levert aan de betrokken leerling. De kostprijs van de logopedie is hier ten laste van de ouders.

Brussel, 14 februari 2005

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter